

# REFERAT Miljøudvalget - 2016-2021 d. 22-02-2018

**Mødedato** Torsdag d. 22. februar 2018 kl. 17:00

**Mødested** Mødelokale 2608

**Mødedeltagere** Tom Vang Knudsen, Trine Henriksen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Dorte Wichmand Müller, Astrid Søborg, Lone Yalcinkaya

## Indholdsfortegnelse

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| Justering til myndighedsbehandling af Rostadionprojektet - del 1.....        | 3  |
| Myndighedsbehandling af Rostadionprojektet - del 2.....                      | 6  |
| Præsentation af spildevandsområdet og klimatilpasning for Miljøudvalget..... | 15 |
| Orientering om klage over afgørelse om at nedlægge Kagsåen som vandløb.....  | 18 |
| Evaluerings af borgerbudgetforløb i Kong Hans Have.....                      | 21 |
| Afrapportering og status for midler til klimatilpasning, 2017.....           | 26 |
| Nyt fra bestyrelser.....                                                     | 30 |
| Meddelelser.....                                                             | 32 |

## **Punkt 12: Justering til myndighedsbehandling af Rostadionprojektet - del 1**

2018/01498

Miljøudvalget,  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### Justering til myndighedsbehandling af Rostadionprojektet - del 1

---

#### Beslutning

Et flertal i Miljøudvalget (Tom Vang Knudsen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Astrid Søborg, Lone Yalcinkaya og Dorthe Wichmand Müller) stemte for indstillingen.

Trine Henriksen undlod at stemte.

Tiltrådt.

#### Gennemgang af sagen

På Miljøudvalgets møde 18.01.2018, punkt 6, blev tilladelser til udgravning og tekniske anlæg i søen (Naturbeskyttelseslovens § 3), samt byggeri inden for skovbyggelinjen (Naturbeskyttelseslovens § 17) gennemgået, og dispensation til dette blev tiltrådt.

Dispensationerne er ikke meddelt, da der efterfølgende er kommet nye oplysninger om projektets udformning. Det er derfor nødvendigt at justere de to dispensationer. Ingen af justeringerne påvirker konklusionerne i de to dispensationer.

De konkrete rettelser drejer sig om følgende:

*Naturbeskyttelsesloven § 3 (tilstandsændring i Bagsværd Sø til udgravning, tekniske installationer m.v.):*

- Søen er i den oprindelige dispensation angivet til at blive 2.000 m<sup>2</sup> større i målområdet som et resultat af udgravningen. Der er reelt kun tale om, at søen bliver 1.300 m<sup>2</sup> større. Årsagen til denne ændring er en finjustering af baneplaceringen. I den oprindelige beregning indgik sumplanterne desuden som landareal. Sumplanterne er dog en del af søen, og dette er korrigeret i regnestykket.
- I den oprindelige dispensation er det angivet, at 222 m af brinken i målområdet får fjernet al vegetation som en følge af udgravning og fjernelse af sediment. Denne længde er underestimeret og dækker i stedet omkring 240 m af brinken. Den procentuelle påvirkning af brinklængden stiger

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

derfor fra 3,3 % til 3,6 % af den totale brinklængde i Bagsværd Sø.

*Naturbeskyttelsesloven § 17 (skovbyggelinjen vedr. bådartsbro, præmiebro og rocenter):*

- Det er i den oprindelige dispensation angivet, at diameter på det lille trædæk på den ønskede bådartsbro er 3 meter. På grund af sikkerhed ønskes et trædæk på 4 meter i diameter. Dette betyder, at trædækket ender med at være 12,5 m<sup>2</sup>, hvor der oprindeligt var angivet et areal på 7 m<sup>2</sup>.

Det vurderes, at der er tale om mindre tilretninger, som ikke ændrer på konklusionerne i de to dispensationer.

**By- og Miljøforvaltningen indstiller,** At beslutningen om at give dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og § 17 fastholdes.

## **Bilag**

## **Relateret behandling**

## **Punkt 13: Myndighedsbehandling af Rostadionprojektet - del 2**

2018/00994

### **Bilag**

Bilag 1: Dispensation fra naturbeskyttelsesloven (broer)

Bilag 2: Dispensation fra naturbeskyttelsesloven (søbeskyttelseslinjen)

Bilag 3: Miljøgodkendelse

Bilag 4: Kommentarer til ansøgning om miljøgodkendelse

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### **Myndighedsbehandling af Rostadionprojektet - del 2**

---

#### **Beslutning**

Trine Henriksen havde følgende ændringsforslag:

"Forvaltningen anmodes om at undersøge mulighederne for alternative transportveje, så der kan tages stilling til, om man ønsker at undgå transport af jord og sediment ad skovvejen, i stedet for ad de asfalterede veje"

Trine Henriksen stemte for forslaget.

Et flertal i Miljøudvalget (Tom Vang Knudsen, Ole Skrald Rasmussen, Jacob Skovgaard Koed, Astrid Søborg, Lone Yalcinkaya, Dorthe Wichmand Müller) stemte imod forslaget.

Forslaget faldt.

Trine Henriksen havde følgende ændringsforslag:

"Arealet hvor der skal ske landskabsregulering og fældning af træer forsøges begrænset mest muligt, også selv om det betyder, at skrænterne i området bliver stejle på nogle steder"

Trine Henriksen stemte for forslaget.

Et flertal i Miljøudvalget (Tom Vang Knudsen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Astrid Søborg, Lone Yalcinkaya, Dorthe Wichmand Müller) stemte imod forslaget.

Forslaget faldt.

Trine Henriksen havde følgende ændringsforslag:

"Der gives dispensation til den ændrede udformning af bådebroen, men den nuværende placering fastholdes. "

Trine Henriksen stemte for forslaget.

Et flertal i Miljøudvalget (Tom Vang Knudsen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Astrid Søborg og Lone Yalcinkaya) stemte imod forslaget.

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

Dorthe Wichmand Müller undlod at stemte.

Forslaget faldt.

Ad indstillingen:

Et flertal i Miljøudvalget (Tom Vang Knudsen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Astrid Søborg, Lone Yalcinkaya og Dorthe Wichmand Müller) stemte for indstillingen.

Trine Henriksen undlod at stemte.

Tiltrådt.

Miljøudvalget bad forvaltningen om at udarbejde et oplæg til drøftelse, der beskriver mulighederne for at forbedre vandkvaliteten af Bagsværd Sø – herunder muligheden for at anvende biomanipulations-metoden.

### **Gennemgang af sagen**

På Miljøudvalgets møde den 18.01.2017 punkt 6, blev der givet en overordnet beskrivelse af hele projektet i forbindelse med opgradering af Danmarks Rostadion på Bagsværd Sø. Samtidig tog Miljøudvalget stilling til to af de første dispensationer, begge fra Naturbeskyttelsesloven, til hhv. tilstandsændring i Bagsværd Sø og bygningsmæssige ændringer indenfor skovbyggelinjen.

På dette møde behandles yderligere tre afgørelser, der er påkrævet for projektets gennemførelse.

Formålet med opgraderingen af Danmarks Rostadion er, at både eliteidrætten, breddeidrætten og områdets mange øvrige brugere skal tilgodeses. Det sker i et samarbejde mellem Gladsaxe, København og Lyngby-Taarbæk kommuner samt Team Danmark, som i 2015 stiftede Fonden Danmarks Rostadion, som er bygherre på opgaven.

Gladsaxe Kommune har desuden valgt at supplere projektet med en række øvrige rekreative tiltag med særlig fokus på, at flere forskellige brugere kan få glæde af faciliteterne, for eksempel dommertårnet og tribunen.

Opgaven har været udbudt som konkurrence og vinderen Totalentreprenøren AARTs architect har nu udviklet projektet til myndighedsgodkendelse. Ifølge tidsplanen skal opgaven derefter i udbud i foråret 2018, og byggeriet sker i peri-

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

oden august 2018 til februar 2020.

### **Projektets delelementer**

Opgradering af rostadion er et omfattende projekt med mange delelementer:

1. Et nyt moderne rocenter og en bearbejdning af området omkring Rocentret, herunder forbedrede adgangsforhold, adgang for offentligheden på en af terrasserne og adgang til omklædning for motionsklubber.
2. Et nyt dommertårn med multifunktionelt rum i bunden til glæde for områdets besøgende, for eksempel daginstitutioner, og en udkigspost på toppen.
3. En mere naturligt formet tribune, der kan anvendes til træning, leg, bevægelse og ophold alle de dage, hvor der ikke er regattaer for rosporten. Der etableres et mindre område i skovkanten med udstræknings- og træningsredskaber. Trænings- og opholdselementer udformes i naturlige materialer.
4. Et trailcenter med toiletfaciliteter, vandpost med mere og information om områdets stier, som skal være et mødested for skovens mange brugere. Toiletterne tilsluttes offentlig kloak, og det giver mulighed for, at de kan åbnes for offentligheden på hverdage. Anløbsbroen for bådarten flyttes hertil for at skabe bedre sammenhæng med de øvrige rekreative aktiviteter.
5. Opholdsarealer og støttepunkt for udflugter i rosportens startområde ved Nybro, herunder en ny udsigts- og solnedgangsbro.
6. Et mere naturligt startområde uden de nuværende meget dominerende tekniske installationer. Disse vil fremover være mobile, og opspænding af banerne vil ske i nedsænkede brønde.
7. En mindre justering af banernes forløb og en uddybning af banerne i målområdet. En landskabelig bearbejdning af mål- og startområdet, herunder en naturlig brink i startområdet. Ved målområdet flyttes den eksisterende præmiebro som konsekvens af flytning af banerne.

### **Lovgivning der påvirker projektet**

Bagsværd Sø er fredet. Fredningskendelsen rummer mulighed for, at det nuværende rostadion kan opgraderes.

Lovgivningen, der regulerer området, er meget omfattende og kompleks. Projektets gennemførelse er således reguleret af både Naturbeskyttelsesloven, Miljøbeskyttelsesloven, Skovloven, Planloven, Bygningsreglementet m.fl. Kommu-

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

nen har ikke den juridiske kompetence til at træffe afgørelse for alle relevante bestemmelser, og derfor skal Fredningsnævnet og Miljøstyrelsen også træffe afgørelse. Ansvar for de mange lovgivninger, der sætter rammen for projektet, er delt mellem Miljøudvalget og Trafik- og Teknikudvalget. I denne sag behandles to dispensationer fra Naturbeskyttelsesloven samt en tilladelse og godkendelse efter Miljøbeskyttelsesloven, hvor Miljøudvalget har kompetencen.

### **Tidsplan for dispensationer og tilladelser**

Dispensationer og godkendelser er fordelt således i forhold til den politiske behandling:

Miljøudvalget 18.01.2018:

To dispensationer til udgravning og tekniske anlæg i søen samt til byggeri indenfor skovbyggelinjen (Myndighedsbehandling af Rostadionprojektet – del 1). Miljøudvalget godkendte de to dispensationer på mødet.

Miljøudvalget 22.02.2018:

Justering af myndighedsbehandling af Rostadionprojektet – del 1.

To dispensationer til henholdsvis etablering af broer i søen og til ændringer af bygninger, terræn og beplantning indenfor søbeskyttelseslinjen samt miljøgodkendelse for anlæg til oppumpning og afvanding af sediment.

Trafik- og Teknikudvalget 19.02.2018:

Landzonetilladelse, dispensation fra lokalplan til ændret placering af rocentrets materielgård samt nedrivnings- og byggetilladelse.

Miljøudvalget 22.03.2018:

Tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven til opgravning af sediment og tre forskellige dispensationer til etablering af søbænk og rekreative faciliteter.

Tilladelse til regulering af søens brinker efter vandløbsloven kan først behandles, når de andre tilladelser er endeligt givet og eventuelle klagesager er afgjort. Det vides derfor ikke, hvornår Miljøudvalget kan behandle denne tilladelse.

### **Indholdet i dispensationerne, tilladelsen og godkendelsen:**

#### *Dispensation til etablering af broer i søen:*

Følgende dele af rostadionprojektet skal behandles i forhold til Naturbeskyttelsesloven § 3, idet de påvirker søen i en sådan grad, at det svarer til det, der i loven hedder "tilstandsændring", hvilket kræver en dispensation. Se bilag 1.

- Nedrivning af den eksisterende præmiebro og etablering af en ny præmiebro lidt længere mod sydøst i Bagsværd Sø
- Nedrivning af den eksisterende anløbsbro for Bådfarten og etablering af

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

en ny og større bro længere mod nordvest i Bagsværd Sø. Broen skal fremover både være anløbsbro for Bådfarten og rekreativt opholdsareal.

Det er forvaltningens vurdering, at nedrivningen af de eksisterende broer og etableringen af de nye broer kun vil medføre en kortvarig påvirkning af flora og fauna i anlægsområderne. Der vil ikke ske en afgørende ændring af tilstanden i områderne, og søens brinker vil hurtigt vokse til.

Forvaltningen har blandt andet stillet krav om, at arbejdet skal gennemføres i perioden 1. oktober til 15. marts af hensyn til mindst mulig påvirkning af dyr og planter.

*Dispensation til ændringer af bygninger, terræn og beplantning indenfor søbeskyttelseslinjen:*

Følgende dele af rostadionprojektet skal behandles i forhold til søbeskyttelseslinjen, idet de består af konstruktioner, beplantning og terrænændringer, der ikke kan gennemføres uden en dispensation fra loven. Se bilag 2.

- Landskabsbearbejdning i målområdet, herunder udvidelse af søen, terrænbearbejdning, beplantning udover det eksisterende samt ændret tribune og nye stier.
- Nyt dommertårn og nyt trailcenter med udearealer.
- Nyt rocenter og ændrede arealer heromkring, herunder beplantning.
- Ny bådartsbro og præmiebro.
- Udvidelse af søen i startområdet.

Det er forvaltningens vurdering, at tiltagene i vid udstrækning vil forskønne området, og både i målområdet og i startområdet bliver landskabselementerne forbedret rent visuelt. I startområdet bliver landskabet ført tilbage til en mere oprindelig tilstand, og i målområdet bliver landskabet modelleret, så det ser mere naturligt ud, og den kunstige tribunes dominans bliver mindsket. De nye bygninger bliver udført som erstatning for de eksisterende, og dimensionerne bliver ikke ændret væsentligt, med undtagelse af halvtag på trailcenter og dommertårn. Projektet forværrer ikke søens nærområder som levested for dyre- og planteliv, og i både start- og målområdet sikres mere naturlige brinkforhold. Der bliver endvidere overladt et større areal til natur, fordi tribunearealet bliver mindsket.

Træfældningen bliver kun behandlet indirekte i denne dispensation. Indenfor søbeskyttelseslinjen kan man således frit fælde træer, men der kan som udgangspunkt kun genplantes et tilsvarende areal. Den terrænændring, der tillades i denne dispensation, vil dog, foruden Fredningsnævnets afgørelse, være den eneste afgørelse, der påvirker graden af træfældning. Jo større terrænændring der tillades, jo flere træer fældes. I dette dispensationsudkast er det vurderet, at ansøgers ønske om terrænbearbejdning et stykke op i baglandet er

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

foreneligt med søbeskyttelseslinjens bestemmelser.

*Miljøgodkendelse for anlæg til oppumpning og afvanding af sediment samt tilledning af spildevand til kloak:*

Følgende dele af rostadionprojektet skal behandles i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 33 (miljøgodkendelse) og § 28 (spildevandstilladelse). En virksomhed, der behandler affald, i dette tilfælde sediment, skal miljøgodkendes, ligesom afledning af spildevand fra virksomheden kræver en tilladelse. Se bilag 3.

I målområdet pumpes sediment op fra en båd og pumpes via en slange til et afvandingsanlæg på parkeringsplads i Aldershvile Skov.

Ved afvandingen i afvandingsanlægget tilsættes et flokkuleringsmiddel, så partiklerne samler sig i klumper og lettere bundfælder. Spildevandet pumpes til kloak og til Renseanlægget Mølleåværket, mens sedimentet køres til bortskaffelse, eventuelt deponi.

Inden Gladsaxe Kommune som godkendelsesmyndighed træffer afgørelse om miljøgodkendelse til den type virksomhed, skal offentligheden have haft lejlighed til at udtale sig om kommunens udkast til miljøgodkendelse.

Forvaltningen offentliggjorde derfor 05.12.2017 i lokalavisen og på hjemmesiden, at Fonden Danmarks Rostadion havde ansøgt om miljøgodkendelse, og at enhver havde ret til at se og kommentere ansøgningsmaterialet samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse og kommentere dette.

Forvaltningen har behandlet de indkomne kommentarer. Der er modtaget fire kommentarer fra borgere, der spørger til forurening i sedimentet og til den beregnede mængde sediment, se skema. Uddybede kommentarer fremgår af bilag 4.

**Skema over kommentarer fra høring af ansøgning:**

| Afsender               | Høringssvar                                                                  | Kommentar til hørings-svar                                                                                                   |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Maria Harbak           | Forurening fra flokkuleringsmiddel                                           | Bagsværd Sø vil ikke blive forurenet med flokkuleringsmiddel, da spildevandet afledes til kloak                              |
| Anna-Marie Frederiksen | Bekymring for, om den beregnede mængde sediment, der skal fjernes, vil holde | Sedimentmængden er øget, da der også skal fjernes sediment vest for banernes målstreg. Dette var ikke med i VVM vurderingen. |

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

|                    |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |                                                                                                                                                    | Rådgiver har sendt beregninger, som forventes at holde.                                                                                                                                                         |
| John Damm-Sørensen | Bekymring for, om beregnede mængde bundslam, der skal afvandes, vil holde. Kender til tidligere rapporter, også tilbage til 2005.                  | Sedimentmængden er øget, da der også skal fjernes sediment vest for banernes målstreg. Det er et andet projekt end rapporteret i 2005. By har tidligere svaret borger på det samme.                             |
| Ole Birch          | Giftstoffer bedes fjernet fra søen. Oppumpning skal foregå, så ingen mennesker eller natur tager skade. Gladsaxe Kommune skal erklære sig inhabil. | Sediment og dermed miljøfremmede stoffer bliver fjernet fra søen. Gældende regler følges, og der udlægges "gardin" i søen, der holder på op-hvirvlet sediment. Gældende regler om tilsynskompetence mv. følges. |

Udkastet til miljøgodkendelse og spildevandstilladelse har været i høring hos de involverede parter, det vil sige Naturstyrelsen, Lyngby-Taarbæk og Furesø kommuner, Novafos og renseanlægget Mølleåværket/Lyngby-Taarbæk Forsyning. Deres kommentarer til udkastet er indarbejdet i miljøgodkendelsen.

Forvaltningen har stillet krav til blandt andet indretning af bassin med tæt membran, at pumper skal være støjsvage, samt at der skal være opsyn med anlægget under drift. Da P-pladsen, som anvendes til anlægget, ikke er kloakeret i dag, skal der efterfølgende fremsendes projekt til godkendelse for, hvordan den fysiske tilslutning til kloaksystemet etableres.

Forvaltningen vurderer dermed, at der kan gives miljøgodkendelse og spildevandstilladelse.

### **Bilag til sagens bilag**

Til grund for dispensationerne fra Naturbeskyttelsesloven §§ 3 og 16 ligger en lang række bilag. Disse bilag, som der henvises til i dispensationerne, er lagt på Gladsaxe Kommunes hjemmeside, og kan hentes ned via dette link:  
<http://www.gladsaxe.dk/kommunen/borger/kultur-natur-og-fritid/par-ker-og-naturomraader/afgoerelser-efter-naturbeskyttelses-og-vandloeb-slo-ven/udkast-til-afgoerelser-til-politisk-behandling>

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

**By og Miljøforvaltningen indstiller,**

1. at dispensation fra Naturbeskyttelsesloven § 3 (broer) tiltrædes,
2. at dispensation fra Naturbeskyttelsesloven § 16 (bygninger, beplantning og terrænbearbejdning) tiltrædes, og
3. at tilladelsen og godkendelsen efter Miljøbeskyttelsesloven §§ 28 og 33 til oppumpning og afvanding af sediment tiltrædes.

**Bilag**

Bilag 1: Dispensation fra naturbeskyttelsesloven (broer)  
Bilag 2: Dispensation fra naturbeskyttelsesloven (søbeskyttelseslinjen)  
Bilag 3: Miljøgodkendelse  
Bilag 4: Kommentarer til ansøgning om miljøgodkendelse

**Relateret behandling**

Miljøudvalget 18.01.2018, Punkt 6 (Åben)

## **Punkt 14: Præsentation af spildevandsområdet og klimatilpasning for Miljøudvalget**

2018/01063

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### **Præsentation af spildevandsområdet og klimatilpasning for Miljøudvalget**

---

#### **Beslutning**

Til efterretning.

Trine Henriksen gik under punktet.

#### **Gennemgang af sagen**

By- og Miljøforvaltningen vil på mødet holde et oplæg, der præsenterer samarbejdet med Novafos, de kommunale plan- og myndighedsopgaver samt indsatser inden for spildevandsområdet og klimatilpasning, herunder det tværkommunale samarbejde

Spildevandsplanen og klimatilpasningsplanen vil være omdrejningspunkterne for præsentationen.

#### **Novafos**

Det er Novafos, nærmere bestemt Gladsaxe Spildevand A/S, der varetager håndtering af spildevand i Gladsaxe Kommune. Forvaltningen har en tæt og god dialog med Novafos om udmøntning af opgaverne, både når det gælder planlægning, anlægsprojekter og drift.

Der udarbejdes en årlig investeringsaftale, som overordnet beskriver indsatserne. Denne aftale er forankret i en ejerstrategi, der er gældende for alle parter i Novafos.

Der vil i oplægget være fokus på rollefordeling mellem Gladsaxe Kommune og Novafos samt handlemuligheder for kommune og forsyning.

#### **Spildevandsplanen**

Det er gennem spildevandsplanen, at Gladsaxe Kommune bestemmer hvor og hvilke indsatser der skal ske. Denne planlægning sker med udgangspunkt i kravene i Statens vandområdepla-

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

ner og i, at det vedtagne serviceniveau i spildevandsplanen skal overholdes.

Der vil i oplægget være fokus på:

- Spildevandssystemets struktur
- Hvad er en spildevandsplan og hvorfor har vi en?
- Hvad forstår vi ved begrebet "serviceniveau"?
- Krav i Statens vandområdeplaner
- Tværkommunale projekter
- De tre største indsatsområder i Gladsaxe
- Investeringsniveau
- Strategier og udfordringer

### **Klimatilpasningsplan**

Alle kommuner skal have en klimatilpasningsplan, der udpeger risikoområder for oversvømmelser og prioriterer indsatser.

Der er udarbejdet en masterplan for klimatilpasningsløsninger i Buddinge, som er det højest prioriterede risikoområde. Der er et tæt samspil mellem spildevandsplanens og klimatilpasningsplanens projekter.

Der vil være fokus på:

- Status for klimatilpasning
- Byliv og natur gennem klimatilpasning
- Udfordringer

**By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering**

### **Bilag**

### **Relateret behandling**

## **Punkt 15: Orientering om klage over afgørelse om at nedlægge Kagsåen som vandløb**

2017/00983

### **Bilag**

Bilag 1: Klage over nedlæggelse af Kagsåen som vandløb

Bilag 2: Svar til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Miljøudvalget,  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### **Orientering om klage over afgørelse om at nedlægge Kagsåen som vandløb**

---

#### **Beslutning**

Til efterretning.

Trine Henriksen var ikke til stede.

#### **Gennemgang af sagen**

Byrådet har 29.11.2017, punkt 117, givet VVM-tilladelse til Kagsåparkens Regnvandsanlæg samt godkendt tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2015, hvori Kagsåen optages som et spildevandsteknisk anlæg. Efterfølgende er der af Gladsaxe og Herlev kommuner i fællesskab meddelt udledningstilladelse for det spildevandstekniske anlæg til Kagsåen nedstrøms anlægget, samt truffet afgørelse om at nedlægge Kagsåen som vandløb på strækningen, der er optaget i spildevandsplanen.

Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling i Gladsaxe (DN-Gladsaxe) har påklaget Gladsaxe og Herlev kommuners afgørelse af 13 december 2017 om nedlæggelse af Kagsåen som vandløb på den øverste strækning.

DN-Gladsaxe har i klagen anført, at der klages over utilstrækkelig angivelse af lovhjemmel, samt at der henvises til ulovligt formål i baggrunden for afgørelsen. Endvidere anføres det i klagen, at det synes at ligne magtfordrejning, idet det som begrundelse for nedlæggelse af åen er anført, at det er en betingelse for projektets gennemførelse, at Kagsåen nedlægges som følge af, at forsyningerne skal finansiere hele projektet.

Klagen er vedlagt som bilag 1.

Gladsaxe Kommune har i sit svarskrift til klagenævnet redegjort for hjemmelgrundlaget og den dybere baggrund for afgørelsen, samt at der på intet tidspunkt har været intentioner om at tilside-sætte naturinteresser som følge af nødvendigheden af at gøre Kagsåen til et spildevandsteknisk anlæg.

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

Svarskrift til klagenævnet er vedlagt som bilag 2.

Konsekvensen af klagen er på kort sigt, at Novafos har sat udsendelse af udbudsmateriale om valg af rådgiver til detailprojektering af Kagsåparkens Regnvandsprojekt på pause, indtil klagen videre forløb er afklaret.

Klagenævnet skal blandt andet afklare, hvorvidt DN-Gladsaxe er klageberettiget i sagen.

Hvis det viser sig, at DN-Gladsaxe er klageberettiget, forventes det, at projektet vil blive sat i bero indtil klagenævnets afgørelse foreligger. Tidshorisont for dette er et halvt til et år.

**By- og miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering**

**Bilag**

Bilag 1: Klage over nedlæggelse af Kagsåen som vandløb  
Bilag 2: Svar til Miljø- og Fødevareklagenævnet

**Relateret behandling**

Byrådet 29.11.2017, Punkt 117 (Åben)

## **Punkt 16: Evaluering af borgerbudgetforløb i Kong Hans Have**

2016/09949

### **Bilag**

Erfaringsopsamling, Borgerbudgettering i Gladsaxe Kommune

Miljøudvalget,  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### Evaluerings af borgerbudgetforløb i Kong Hans Have

#### Beslutning

Udvalget drøftede sagen og var positive over for at anvende borgerbudgetforløb igen i en relevant sammenhæng, som bygger videre på de erfaringer, der er gjort i Kong Hans Have.

#### Gennemgang af sagen

Byrådet besluttede 29.03.2017, punkt 39, at gennemføre et borgerbudgetforløb på det grønne område overfor Vadgård Skole. Området blev sidenhen navngivet Kong Hans Have. Denne sag fremlægger den evaluering, som er udarbejdet om processen. Evalueringen har fokus på, at vurdere, om processen har levet op til formålet om at skabe engagement hos borgerne og ejerskab til området og belyser, om metoden kan være et nyttigt redskab for kommunen at bruge igen.

#### Borgerbudgettets forløb

Det grønne areal, som tilhører et børnehus og indskolingen til Vadgård Skole, blev i forbindelse med et klimatilpasningsprojekt med regnbæde på vejen omdannet med nedsivningsbassiner og en sø, der håndterer regnvandet fra vejen under skybrud. Efter etableringen i 2016 fremstod området relativt råt og uden rekreative funktioner.

De rekreative funktioner i området blev af flere omgange diskuteret i det rådgivende § 17, stk. 4 udvalg om byliv og klimatilpasning i Buddinge. Udvalget lagde vægt på, at borgerne i lokalmiljøet fik medansvar for udformningen af området. Det resulterede i, at et næsten enigt udvalg anbefalede Byrådet at gennemføre et borgerbudgetforløb på området. Byrådets beslutning om at gennemføre forløbet indebar, at der blev afsat 125.000 kr., som områdets beboere selv kunne råde over og beslutte hvilke rekreative tiltag, der skulle være i området. Derudover blev der afsat 250.000 kr. til landskabelige basisgreb, såsom blomstergræs-blanding, træer og en lille sti, så borgerne kunne begynde at bruge området.

Alle borgere og interessenter i et afgrænset område kunne melde

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

sig til en tovholdergruppe, der hjalp med at drive forløbet, kommunikere til områdets beboere og for eksempel tage beslutninger om, hvordan borgerne i området skulle stemme om projektforslag. Kriterierne for borgernes projektforslag var helt overordnet, at de skulle handle om friluftsliv og naturformidling, og at de skulle kunne bruges af alle brugere af området, herunder skole og institutioner. I november 2017 var der afstemning blandt borgernes projekter, og her viste det sig, at det er muligt at realisere syv af de otte stillede projektforslag. Projekterne skal realiseres i løbet af foråret 2018 af borgerne i samarbejde med By- og Miljøforvaltningen.

### **Evalueringen**

Evalueringen er baseret på interviews med frivillige i tovholdergruppen, repræsentanter fra borgerne og børnehuset, Vadgård Skole, et par medlemmer af Byrådet samt medarbejdere i forvaltningen (evalueringen i sin helhed er vedlagt i bilag).

#### *Deltagelse, indflydelse og ligestilling*

Erfaring fra andre borgerbudget-processer er, at det kan være svært at mobilisere mange deltagere det første år, man gennemfører en proces, fordi borgerne ikke kender til redskabet og processen. Det samme viste sig her i Gladsaxe, hvor både tovholdergruppen og forvaltningen nok havde håbet på, at der havde været lidt flere deltagere gennem hele processen. Der var i første omgang syv personer, der meldte sig til tovholdergruppen, men fire meldte efterfølgende fra, blandt andet fordi det krævede mere af dem, end de havde regnet med. De sidste tre deltagere i tovholdergruppen var til gengæld rigtig aktive ildsjæle fra start til slut. De var altafgørende for, at processen lykkedes, men i og med at de kun var tre personer, var der et større behov for at give praktisk støtte fra forvaltningens projektleder.

Samlet set konkluderer evalueringen dog, at deltagelsen blandt borgerne var på et niveau, som man kunne forvente af et pilotprojekt. Ejerskabet til processen var høj blandt de deltagende borgere, og der blev etableret en god dialog og et rigtig godt samarbejde mellem forvaltning og borgerne.

Evalueringen fremhæver, at noget af det mest værdifulde i forløbet har været en ligestillet dialog borgerne imellem og mellem borgerne og forvaltningen. I processen lykkedes det faktisk at få vendt en noget negativ stemning i lokalområdet, der var opstået i forbindelse med anlæggelsen af klimatilpasningsprojektet.

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

*Facilitering versus styring*

Evalueringen konkluderer også, at en stærk opfølgning og støtte fra forvaltningens side var en forudsætning for et værdifuldt resultat. Forvaltningen havde en stor grad af fleksibilitet i måden at arbejde på, og borgerne oplevede, at der reelt var tale om en støtte og ikke en styring. Flere borgere fremhæver, at en stor gevinst ved processen var, at de selv stod for en betydelig del af projektledelsen. Det gav solid indsigt i beslutningsgange, men også i klimasikring og arealanvendelse.

*Skolens og institutionernes deltagelse*

Generelt har evalueringens respondenter ikke mange negative pointer, men der er nogle få, der går igen.

Det handler blandt andet om skolens aktive deltagelse i processen, som ikke lykkedes i samme grad, som det var ønsket på forhånd. Fra skolens side bliver årsagen vurderet til dels at være skolens behov for en længere planlægningshorisont, hvis det skal indgå i skoleårets planlægning, og dels at deltagelse foregik om lørdagen, hvilken er vanskeligt for både elever og medarbejdere. Daginstitutionerne har heller ikke følt sig som en egentlig del af projektet og så sig mere som en sparringspartner til projektet end egentlig deltager.

*Et pilotprojekts vilkår*

Evalueringen konkluderer også, at en tydeligere tidsplan, klarere forventningsafstemninger med nøgleaktører, mere erfaring med hvilke regler der skal overholdes og hvilke, der kan afviges fra, ville have gavnet dette og ethvert andet projekt, men det er også et pilotprojekts vilkår. Gladsaxe Kommune blev anerkendt af borgerne for input, velvilje og fleksibilitet, men der er plads til at styrke de praktiske detaljer i et eventuelt nyt projekt.

**Processen set fra forvaltningens synspunkt**

Set fra forvaltningens synspunkt er vurderingen, at kommunen ikke kunne have fået den samme grad af ejerskab til et område hos borgerne eller opnået den samme type af dialog, tillid og samarbejde med borgerne uden denne form for proces. Og der kommet rigtig mange forskellige konkrete tiltag ud af de 125.000 kr., som borgerne har haft til rådighed, som har været meget relevante for borgerne, fordi det har været deres egne ideer, som de selv har ført hele vejen frem til udførelse. Øget borgerdeltagelse og frivillighed hos borgerne er dog ikke gratis. Hvis man

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

indregner personaletimer, er det en omkostningstung måde at arbejde på. Forvaltningen vurderer, at der er brugt ca. et halvt årsværk i alt samlet set hos de medarbejdere, der har stået for projektet.

**By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til drøftelse med henblik på at afklare, om der er interesse for forslag til, hvordan borgerbudgetmetoden kan anvendes fremadrettet.**

**Bilag**

Erfaringsopsamling, Borgerbudgettering i Gladsaxe Kommune

**Relateret behandling**

Miljøudvalget 21.12.2017, Punkt 106 (Åben)  
Byrådet 29.03.2017, Punkt 39 (Åben)

## **Punkt 17: Afrapportering og status for midler til klimatilpasning, 2017**

2015/04864

### **Bilag**

Afrapportering og status for midler til klimatilpasning, 2017

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### Afrapportering og status for midler til klimatilpasning, 2017

#### Beslutning

Til efterretning.

Trine Henriksen var ikke til stede.

Økonomiudvalget besluttede 10.01.2017, punkt 7, at prioritere 22,5 mio. kr. til en række opgaver på klimatilpasningsområdet i en femårig periode fra 2017-2021. I den forbindelse blev det aftalt, at By- og Miljøforvaltningen giver en årlig afrapportering til Miljøudvalget på de aktiviteter, der bliver gennemført for midlerne. Med denne sag afrapporteres for 2017. Vedlagte bilag beskriver grundigere, hvilke typer af projekter og tiltag, der er finansieret af midlerne.

Der er i alt fire områder:

1. Understøttelse af klimatilpasningsarbejdet generelt
2. Klimatilpasning på kommunale ejendomme
3. Omdannelse af Rådhusparken
4. Rekreativ værdi i klimatilpasningsprojekter

#### **1. Understøttelse af klimatilpasningsarbejdet generelt**

Der er afsat 3,75 mio. kr., fordelt med 750.000 kr. pr. år, i den fem-årige periode til generel understøttelse af klimatilpasningsarbejdet. Der er mulighed for at overføre midler fra år til år. Midlerne kan for eksempel bruges til analyser, projektforslag for konkrete områder, pilotprojekter og samarbejdsprojekter med borgere og virksomheder. I 2017 er der fra denne pulje brugt midler til:

|                                                                                                                            |             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Cost-benefit-analyse – beregning af de samfundsøkonomiske omkostninger og gevinster ved klimatilpasning i Buddinge         | 297.000 kr. |
| Fælles standarder - udvikling af fælles standarder om kvalitet af regnvand og større anlæg til lokal afledning af regnvand | 40.000 kr.  |
| Klimakvarteret - kampagne overfor rækkehusbebyggelser i forhold til konkret rådgivning om klimatilpasning                  | 35.700 kr.  |

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

|     |             |
|-----|-------------|
| SUM | 372.700 kr. |
|-----|-------------|

Cost-benefit-analysen og kampagnen i klimakvarteret fortsætter i 2018.

## **2. Klimatilpasning på kommunale ejendomme**

Der er i en femårig periode disponeret i gennemsnit 1 mio. kr. om året til klimatilpasningsprojekter på kommunale ejendomme i forbindelse med renovering eller nybyggeri. Der er mulighed for at overføre midler fra år til år.

Der har i 2017 ikke været udført projekter, hvor midlerne er kommet til udbetaling. Der på nuværende tidspunkt planlagt en række projekter på kommunale ejendomme, som vil blive finansieret af puljen til næste år.

## **3. Omdannelse af Rådhusparken**

Der er øremærket 8 mio. kr. til arbejdet med at håndtere og samtænke klimatilpasning, byliv og letbane-funktioner i området omkring Rådhusparken. Økonomien kunne for eksempel bruges i forbindelse med udviklingen af ideforslag eller lignende for området. Arbejdet med dette er ikke påbegyndt, da det har afventet den endelige beslutning om letbanens etablering, resultatet fra cost-benefit-analysen for klimatilpasning i Buddinge samt anbefalinger fra det rådgivende udvalg for klimatilpasning og byliv i Buddinge. Før midlerne disponeres, vil der blive forelagt konkrete politiske sager om, hvad midlerne foreslås brugt til.

## **4. Rekreativ værdi i klimatilpasningsprojekter**

Der er disponeret 5,75 mio. kr. til rekreative aktiviteter i forlængelse af klimatilpasningsprojekterne. Midlerne skal bruges til at understøtte strategien om at skabe merværdi i form af mere byliv, natur, friluftsliv eller sundhed, når vi klimatilpasser byen. Det kan for eksempel være borde, stole, beplantning, små-stier, bearbejdning af terræn eller elementer til leg og bevægelse.

Byrådet har 29.03.2017, punkt 39, besluttet at bruge 250.000 kr. til landskabelige basis-greb i Kong Hans Have i forbindelse med afprøvningen af et borgerbudget. Halvdelen af beløbet er finansieret af puljen til rekreativ værdi i klimatilpasningsprojekter, og den anden halvdel fra de præmiepenge kommunen fik i forbindelse med kåringen som årets Friluftskommune i 2015.

Midlerne er i 2017 blevet brugt i Kong Hans Have til plantning af

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

græsser, engblomster, buske og træer, samt anlæg af sti og affaldsbeholdere.

Der er i 2017 brugt 160.000 kr. på disse aktiviteter, men beløbet udover de 125.000 kr. dækkes som sagt af præmiepengene, som udbetales fra Friluftsrådet, når borgerbudgettets projekter er blevet etableret i løbet af 2018. De vil være en række yderligere udgifter til de rekreative tiltag, som først finansieres i 2018.

**Midler til afledt drift af klimatilpasningsprojekter**

Ud over de fire nævnte projekter, er der givet en driftsbevilling på 3 mio. kr. i 2017 på Trafik- og Teknikudvalgets område til afledt drift af klimatilpasningsløsninger. Baggrunden for dette er, at klimatilpasningsløsninger på overfladen i grønne områder og på vejarealer ofte er mere plejkrævende end traditionelle beplantninger. Dertil kommer, at glatførebekæmpelse med salt kan være en udfordring i de områder, hvor der sker nedsivning eller udledning til vandområder.

Trafik- og Teknikudvalget har derfor besluttet 06.11.2017, punkt 93, at udføre forsøg med alternative glatførebekæmpelsesmidler på udvalgte veje i kommunen i vintersæsonen 2018/2019 og at finansiere udgiften på ca. 1.050.000 kr. fra midlerne til drift af klimatilpasningsløsninger, som er afsat på Trafik- og Teknikudvalgets budget.

**By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering**

**Bilag**

Afrapportering og status for midler til klimatilpasning, 2017

**Relateret behandling**

Økonomiudvalget 10.01.2017, Punkt 7 (Åben)

## **Punkt 18: Nyt fra bestyrelser**

2017/09427

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gladsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### **Nyt fra bestyrelser**

---

Intet nyt.

### **Bilag**

### **Relateret behandling**

## **Punkt 19: Meddelelser**

2017/09428

**Miljøudvalget,**  
22.02.2018  
Gadsaxe Kommune

## Dagsordenpunkt

### **Meddelelser**

---

Ingen.

### **Bilag**

### **Relateret behandling**